

devlet: Özbekistan

35 milyon kişi

Rüzgar en sonunda biraz dindi. Anorahon adındaki kadın derin bir ah çekip evinin avlusuna göz gezdiriyor. Tam süpürmeyi bitirmişken, bütün avluyu bir daha süpürmek lazım, çünkü rüzgar ince bir kum getirip onu her tarafa saçtı. Eğilip süpürgeyi eline almak istiyor. Derken duraksıyor: birisi süpürgeyi başasağı bir köşeye koymuş. Korkudan canı boğaza geliyor. Kendi kendine sormaya başlıyor: acaba birisi ona fenalık mı yapmaya kalktı, yoksa herhangi kızan mı o süpürgeyi dikkatsizce öyle bırakmış? Çünkü Anorahon'un halkında şöyle bir inanç var: süpürge'nin telleri aşağı baktı mı, süpürge'nin içindeki kötü ruhlar aşağıya düşebilir. Anorahon avluyu acele acele süpürüyor. Bittikten sonra hemen bir komşu kadına gidecek, birtakım dualar ve okumaklarla o kötü ruhların kuvvetinden kendini korumaya bakacak.

Anorahon'un durumu Özbekistan'daki müslümanlar için tipiktir. Özbekistan eski Sovyetler Birliğinde idi, ama 12 sene önce ayrı bir devlet oldu. Oradaki müslümanlar iki dünya arasında kalmışlar: bir taraftan yeni, modern bir dünyada yaşamak istiyorlar, öbür tarafta eski adetlerini devam etmeye çalışıyorlar. Ayrı bir devlet olduktan sonra, Özbekistan'da islamiyet giderek önem kazanmıştır. Ama bu islamiyetin içinde halk inançları daha büyük bir rol oynuyor. Gene de Sunni müslüman olan Özbekler bütün orta Asya'da en dindar halk olarak biliniyorlar.

Özbekistan'da toplam 25 milyon kişi yaşıyor, ama onların sadece 16 milyonu Özbektir. Geri kalan halklar en çok komşu halklarıdır: Kazaklar, Kırgızlar, Tacikler ve Türkmenler. Ayrıca çok sayıda Ruslar var; ama onlar etraftan büyük baskı gördükleri için giderek daha fazla dışarıya göç ediyorlar. Özbekistan'ın güney taraftaki komşusu Afganistan'dır. Bildiğiniz gibi, Afganistan yaklaşık 25 senedir savaş görüyor ve o yüzden perişan bir durumdadır. Özbekistan üzerine birçok yardımlar oraya akıyor. Özbekistan'ın batı kenarında kocaman Aral Gölü var (Bulgaristan'ın yarısından daha büyük), oradan da doğudaki Pamir Dağlarına kadar uzanıyor. Uzun seneden beri Sovyetler zamanında Özbekistan'da en fazla pamuk yetiştirilmişti ve o amaç için Aral Gölünden çok fazla su

çektiler. O göl şimdi yok olmanın üzerinde, o da bütün komşu devletleri için büyük bir felakettir.

Özbekistan'ın çoğu boş duruyor; sadece ırmakların kenarındaki derelerde ve sulanmış olan köylerde insan yaşıyor. İnsanların çoğu çiftçilik, zanaatlar ve ticaretten geçiniyorlar. Komünist sisteminin düşmesinden sonra, fabrikaların çoğu işlemez oldular ve bütün branşlar yok oldu. O da büyük işsizliğe sebep oldu. Ama aynı zamanda halka izin vermiyor, serbestçe firma kursunlar ya da ticaret yapsınlar. Böylelikle insanlar için kendi hanelerine bakmak giderek daha zor oluyor. Hayatın standardı gittikçe düşüyor ve halkın arasındaki huzursuzluk artıyor. Fanatik müslümanlar bu umutsuzluğu ve huzursuzluğu ustaca kullanıyorlar. Halka kendilerini tek çare olarak tanıtıyorlar.

Gene de bugünlerde birçok Özbekler İsa'yı Rab olarak tanımaya başladı. Devletin birçok yerinde toplantılar oluştu. Bunların bazıları daha Rusça konuşmaya ve Rus kültürünü devam ediyorlar. Ama aynı zamanda asıl Özbek toplantılar da var ve sayıları gittikçe artıyor. Hükümet çok sıkı bir kayıtlama (registratsiya) rejimi uyguluyor, ama hemen hemen hiç bir topluluğa izin verilmiyor. Bu yüzden toplulukların çoğu kaçak olarak devam ediyorlar. Kaçak toplantı yapmanın cezası da çok büyüktür, mahpus cezası da veriliyor. Demek, Özbekistan'daki imanlılar serbestçe toplanabilmek için büyük riske giriyorlar.

Yeni Ahit'in bütünü ve Eski Ahit'in kimi kitapçıkları Özbek diline çevirmişler. Ama ne yazık ki, bugüne kadar çok az insanın fırsatları olmuştur, İsa'nın iyi haberini duysunlar. Devlet incil ve başka imanlı kitapların basılması ve satılmasını kısıtlamaya çalışıyor. O yüzden bugüne kadar henüz çok az sayıda İncil ve başka kitaplar dağıtıldı.

DUA KONULARI:

- Rab var olan imanlılar korusun. İman ve cesaret konusunda büyüsünler.
- Giderek daha fazla Özbek kültürüne uygun materyaller yapılsın: kitaplar, müzik ve yeni tapınma stiller geliştirilsin.
- Daha fazla topluluklar kurulsun. Onlar da kısa zaman içinde başka toplulukları kurmaya çalışsınlar. Çünkü tek başına kalan imanlılara çok büyük baskı yapılıyor. O yüzden de çoğu defa çabuk düşüyorlar.
- Anorahon gibi birçok kişi kötü ruhların korkusu içinde yaşıyorlar. Rab, Kutsal Ruh'unu bu devletin üzerine döksün ki, insanlar bu şeytani korkudan kurtulsunlar ve İsa'yı kurtarıcı olarak tanısinlar.